

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсролын сургууль 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СБА-2023/97/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баруун-Урт сум

2023 он

Миндүг Аудит ХХК

Гүйцэтгэх захирал С.Энхтөр

Утас: 95957791

Цахим хаяг: director@mindug.mn

Аудитор Б.Бүзмаа

Утас: 91160110

Цахим хаяг: soo@mindug.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	16
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	18
5.1 Төлбөрийн акт	18
5.2 Зөвлөмж	18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТШЗ	Төсвийн шүүд захирагч
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар

**СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймэг
Утас: 70518306, Факс: 70518306
E-mail: Sukhbaatar@saudit.gov.mn

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН ХАЛЗАН
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
С.ЭРДЭНЭТУЯА ТАНАА**

2022.02.25 № 114

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу "Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсрол сургууль"-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сүхбаатар аймгийн "Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсрол сургууль"-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын үйл ажиллагааны тасралтгүй байх зарчим, холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээний анхаарал татсан асуудал болон санхүүгийн тайлангийн хойших үйл явдал, бусад асуудлын талаар тодорхойгүй байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Байгууллагын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Халзан сумын засаг даргатай 2021 оны 01-р сарын 05-ны өдөр байгуулан ажиллаж байна. Төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 27 арга хэмжээг төлөвлөн үйл ажиллагаагаа явуулсан. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 95%-тай явагдаж байна.

2021 онд ТШЗ-аас 503,343.6 мянган төгрөг батлагдаж гүйцэтгэлээр 485,544.6 мянган төгрөг, Орон нутгийн санхүүжилт 89,457.4 мянган төгрөг батлагдан 89,455.4 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлтэй ажилласан. 2022 онд ТШЗ-ийн шилжүүлгээр 496,412.3 мянган төгрөг, орон нутгийн санхүүжилтээр 96,742.9 мянган төгрөг авахаар батлагдсан нь өмнөх оны батлагдсан төсвөөс 354.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж батлагдсан. Эх хэл эрдмийн түлхүүр төслийн хүрээнд 4298.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч амжилттай хэрэгжиж бага ангийн сурагчдын сурлагын хоцрогдлыг нөхөж хоцрогдолд ахиц гарч байна. Орон нутгийн хөгжлийн

сангаас сургуулийн спорт заалны шалыг хулдааслах, дэвсэх, хучих ажилд 18.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийсэн. Үйл ажиллагааны тайлан, бусад мэдээлэлд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.НАРАНТУЯА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)	78,140,018.95	125,078,154.32
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0	43,641,951.70
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0	43,641,951.70
31210	Төгрөг	0	43,641,951.70
31211	Төрийн сангийн харилцах	0	43,641,951.70
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	78,140,018.95	81,436,202.62
35100	Түүхий эд материал	4,472,200	4,603,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,813,500	3,813,500.00
35130	Эм боох материал	658,700	789,500.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,154,021	1,191,021.00
35400	Хангамжийн материал	70,143,797.95	71,268,118.54
35410	Бичиг хэргийн материал	3,172,430	4,815,940.00
35420	Аж ахуйн материал	55,015,917.15	52,537,937.15
35460	Хүнсний материал	2,020,380.4	308,390.99
35470	Бусад хангамжийн материал	9,935,070.4	13,605,850.40
35500	Биологийн хөрөнгө	0	1,889,063.08
35600	Мал амьтад	2,370,000	2,485,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	622,944,901.8	672,021,446.62
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	622,944,901.8	672,021,446.62
39200	Биет хөрөнгө	595,158,901.8	642,935,446.62
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	602,517,900	602,374,470.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл - Барилга	(82,086,866.32)	(116,271,248.40)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	14,000,000	14,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тээврийн хэрэгсэл	(13,999,999.98)	(14,000,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	110,492,623.5	108,318,622.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тоног төхөөрөмж	(92,468,871.08)	(20,405,740.22)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	106,266,504	57,757,382.43
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тавилга	(85,202,794.53)	(23,713,141.49)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	20,391,680	19,491,680.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл - Бусад үндсэн хөрөнгө	(7,001,671.60)	(8,155,339.56)
39217	Номын фонд	22,250,397.86	23,538,761.86
39300	Биет бус хөрөнгө	27,786,000	29,086,000.00
39301	Програм хангамж	1,025,000	2,525,000.00

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл - Програм хангамж	(1,025,000.00)	(1,225,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	27,786,000	27,786,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	701,084,920.8	797,099,600.94
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)	0	4,942,875.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0	4,942,875.00
41300	Өглөг	0	4,942,875.00
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	-	2,500,000.00
41360	Бусад өглөг	-	2,442,875.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	2,442,875.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	701,084,920.78	792,156,725.94
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	701,084,920.78	792,156,725.94
51101	-Төрийн	1,172,777,351.65	1,172,777,351.65
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	(493,990,639.89)	(402,918,834.73)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(477,673,592.90)	(493,990,639.89)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(16,317,046.99)	91,071,805.16
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	22,298,209.02	22,298,209.02
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	701,084,920.78	797,099,600.94

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	629,252,809.39	882,197,797.08
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	22,958,108.39	79,971,497.08
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	22,958,108.39	79,971,497.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	22,958,108.39	2,296,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого		1,645,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого		651,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	22,958,108.39	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		74,263,634.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Материал		3,411,063.08
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	606,294,701.00	802,226,300.00
1310	Улсын төсвөөс	502,412,300.00	661,612,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	502,412,300.00	661,612,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	7,139,501.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	4,685,601.00	-

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,453,900.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	96,742,900.00	140,614,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,742,900.00	140,614,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	645,569,856.38	791,125,991.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	645,569,856.38	791,125,991.92
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	625,698,666.61	749,352,541.93
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	397,559,541.17	472,977,140.06
210101	Үндсэн цалин	276,151,815.25	337,816,721.53
210102	Нэмэгдэл	98,611,957.94	104,812,010.25
210104	Урамшуулал	22,795,767.98	30,348,408.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,872,500.00	57,965,381.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,768,800.00	40,135,362.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,477,400.00	4,695,318.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,781,800.00	3,756,174.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	695,500.00	852,699.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,149,000.00	8,525,827.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	87,952,108.56	105,071,929.02
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,941,311.56	4,595,197.04
210302	Түлш, халаалт	84,202,797.00	98,989,231.98
210303	Цэвэр, бохир ус	808,000.00	1,487,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,526,226.00	3,068,480.00
210401	Бичиг хэрэг	579,390.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	839,600.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	419,300.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	112,050.00	-
210408	Бараа материал актласны зардал		3,068,480.00
2105	Нормативт зардал	17,552,680.10	34,471,746.80
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	27,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	17,501,680.10	34,471,746.80
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	24,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,921,389.30	35,000.00
210604	Урсгал засвар	4,921,389.30	35,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	126,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	126,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,933,810.00	5,020,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,933,810.00	1,645,800.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		3,375,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56,254,411.48	70,742,064.21
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,148,664.00	19,810,080.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,706,145.00	4,536,895.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдол	49,399,602.48	46,395,089.21
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,871,189.77	41,773,449.99
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,525,932.50	41,293,479.01
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	716,400.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,809,532.50	31,530,479.01
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		9,763,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,345,257.27	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,345,257.27	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		479,970.98
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		479,970.98
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	(16,317,046.99)	91,071,805.16
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)	(16,317,046.99)	91,071,805.16

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	606,294,701.00	804,523,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	2,296,800.00
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	-	2,296,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	2,296,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	-	1,645,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	-	651,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	606,294,701.00	802,226,300.00
1310	Улсын төсвөөс	502,412,300.00	661,612,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	502,412,300.00	661,612,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	7,139,501.00	-

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	4,685,601.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,453,900.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	96,742,900.00	140,614,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,742,900.00	140,614,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	599,891,001.00	760,881,148.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	599,891,001.00	760,881,148.30
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	579,914,050.23	720,206,540.92
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	397,559,541.17	472,977,140.06
210101	Үндсэн цалин	276,151,815.25	337,816,721.53
210102	Нэмэгдэл	98,611,957.94	104,812,010.25
210104	Урамшуулал	22,795,767.98	30,348,408.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,872,500.00	57,965,381.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,768,800.00	40,135,362.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,477,400.00	4,695,318.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,781,800.00	3,756,174.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	695,500.00	852,699.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,149,000.00	8,525,827.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	88,278,888.56	105,071,929.02
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,268,091.56	4,595,197.04
210302	Түлш, халаалт	84,202,797.00	98,989,231.98
210303	Цэвэр, бохир ус	808,000.00	1,487,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,623,620.00	-
210401	Бичиг хэрэг	465,560.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	837,800.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	419,300.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	139,660.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,761,300.00	-
2105	Нормативт зардал	20,023,299.50	33,858,600.00
210502	Хоол, хүнс	19,417,899.50	33,858,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	605,400.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,000,000.00	4,974,900.00
210604	Урсгал засвар	7,000,000.00	4,974,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	126,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	126,000.00	-

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,366,800.00	6,520,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,366,800.00	1,645,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,875,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,063,401.00	38,837,790.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	31,587,875.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,063,401.00	7,249,915.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,976,950.77	40,674,607.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,631,693.50	40,194,636.40
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	716,400.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,915,293.50	30,431,636.40
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,763,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,345,257.27	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,345,257.27	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	479,970.98
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	479,970.98
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III=I-II)	6,403,700.00	43,641,951.70
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	6,403,700.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,403,700.00	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	6,403,700.00	-
2251	Үндсэн хөрөнгө олж бэлтгэхэд төлсөн	6,403,700.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,403,700.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI=IV-V)	(6,403,700.00)	-
9	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
10	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	-	-
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VII)	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII=III+VI+VII)	-	43,641,951.70
14	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
15	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	43,641,951.70

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн хөрөнгө оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(477,673,592.90)	717,401,967.77
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(477,673,592.90)	717,401,967.77
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ноогдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(477,673,592.90)	717,401,967.77
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(493,990,639.89)	701,084,920.78
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(493,990,639.89)	701,084,920.78
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ноогдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	91,071,805.16	91,071,805.16
20	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,172,777,351.65	22,298,209.02	(402,918,834.73)	792,156,725.94

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
11000	Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл		
11100	Үүнээс: Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл		
11200	Кассын оны эхний үлдэгдэл		
12	Татварын бус орлого	834,610,600.00	663,908,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	1,645,800.00	1,645,800.00
120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	651,000.00	651,000.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	832,313,800.00	661,612,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	834,130,000.00	620,266,848.30

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	834,130,000.00	620,266,848.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	789,516,200.00	580,072,211.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	533,630,100.00	445,932,840.06
210101	Үндсэн цалин	399,726,900.00	315,858,724.78
210102	Нэмэгдэл	116,901,200.00	102,059,844.89
210104	Урамшуулал	17,002,000.00	28,014,270.39
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,029,000.00	54,922,181.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,899,400.00	38,066,162.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,282,600.00	4,451,718.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,225,900.00	3,561,374.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,056,700.00	803,899.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,564,400.00	8,039,027.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	105,071,800.00	
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,595,100.00	
210302	Түлш, халаалт	98,989,200.00	
210303	Цэвэр, бохир ус	1,487,500.00	
2105	Нормативт зардал	33,858,600.00	33,858,600.00
210502	Хоол, хүнс	33,858,600.00	33,858,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,974,900.00	
210604	Урсгал засвар	4,974,900.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,652,500.00	6,520,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	1,645,800.00	1,645,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,006,700.00	4,875,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,299,300.00	38,837,790.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,789,300.00	31,587,875.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,510,000.00	7,249,915.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,613,800.00	40,194,636.40
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	34,850,800.00	30,431,636.40
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,763,000.00	9,763,000.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	265.00	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	35.00	
620001	Удирдах ажилтан	3.00	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	15.00	
620003	Үйлчлэх ажилтан	17.00	
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (жилийн дундажаар)	229.00	
630	Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагчид	229.00	
630001	Төрийн өмчит ЕБС	229.00	

12000	Нийтлэг татварын бус орлого	1,645,800.00	1,645,800.00
12000	Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		43,641,951.70
12100	Үүнээс: Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл		43,641,951.70
12200	Тусламжийн орлого	832,313,800.00	661,612,000.00

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн зорилго мэдээлэл боловсруулах, шийдвэр гаргах, суралцах чадвар бүхий ирээдүйд эзэмших мэргэжлийн ерөнхий суурь чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх үйл ажиллагаа явуулдаг Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны харьяа байгууллага юм.

Байгууллагын чиг үүрэг:

- Бага боловсрол: Эх хэлний суурь чадамжтай, бүтээлч, сурах арга барилтай хүүхэдтөлөвшүүлэх
- Суурь боловсрол: Амьдрах ухаан, шинжлэх ухааны суурь мэдлэг, чадвар эзэмшсэн, бие даан бүтээлчээр суралцах чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх
- Бүрэн дунд боловсрол: Мэдээлэл боловсруулах, шийдвэр гаргах, суралцах чадвар бүхий ирээдүйд эзэмших мэргэжлийн суурь чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн, хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь УСНББОУС-ын удирдамжийн дагуу холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388, 32-дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар” “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн тайлан, тэмдэглэл бэлтгэх аргачлал”, “Сангийн сайдын 2008 оны Тушаалд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” 252 дугаар тушаалыг баримтлал болгон бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 94,766.5 мянган төгрөгөөр буюу 14.0 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	43,641.55	43,641.55
Бараа материал	78,140.02	82,776.77	4,636.75
Үндсэн хөрөнгө	622,944.90	669,433.08	46,488.18
Нийт хөрөнгө	701,084.92	795,851.40	94,766.48
Өр төлбөр	-	4,906.97	4,906.97
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	701,084.92	790,944.43	89,859.50
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	701,084.92	795,851.40	94,766.48

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 82,776.77 мянган төгрөг болж, 4,636.75 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 669,433.08 мянган төгрөг болж, 46,488.18 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь БШУГ болон Халзан сумын ЗДТГ -ын мөрийн хөтөлбөрийн хүрээнд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 38,837.3 мянган төгрөгийн ширээ сандал болон бусад хөрөнгө, төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 21,208.0 мянган төгрөгийн зөөврийн компьютер, ухаалаг самбар зэрэг хөрөнгөтэй холбоотой байна. Үндсэн хөрөнгийн данс тайлант хугацааны акталсан хөрөнгийн дүн 30,884.9 мянган төгрөгний үнэ бүхий үндсэн хөрөнгийн тушаал нь гарна акталсан,үл өртөгөө нөхсөн 116,593.4 мянган төгрөгний үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээг тогтоон дахин үнэлэн дансанд 34,138.0 бүртгэн авсан.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 253,032.7 мянган төгрөг буюу 40 хувиар өссөн байна. Энэ нь улсын төсвийн санхүүжилт өмнөх оноос 159,199.7 мянган төгрөг, Орон нутгийн төсөв өмнөх оноос 43,871.4 мянган төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 77,762.4 мянган төгрөгийн хүлээн авсан орлогуудтай холбоотой байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал өмнөх оноос 146,856.1 мянган төгрөг буюу 23 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь цалин, нэмэгдэл, хоол хүнсний зардалтай холбоотой байна. Цалингийн зардал 75,417.6 мянган төгрөг, хоол хүнсний зардал 16,970.0 мянган төгрөгөөр өссөнөөс голлон шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 635,500.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 661,612.0 мянга төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 140,614.3 мянга нийт 802,226.3 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 792,156.7 мянган төгрөгийг зарцуулж, мөнгөн хөрөнгийн 43,641.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй, хөрөнгө худалдан авахад 18,708.0 мянган төгрөг зарцуулж, орон нутгийн төсөвт 479.9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

*Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл
/Жич нийт хэдэн хөтөлбөр, арга хэмжээ хэрэгжүүлсэн хамааран мөр нэмээрэй/*

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80111 төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	110,526.8	110,046.8	479.9	
2	80112 нийтлэг үйлчилгээ	30,087.5	30,087.5	0	
3	80226 байр ашиглалтын үйлчилгээ	2,002.7	2,002.6	70	
4	80312 Сургалт семинар	1,001.3	638.0	363.3	
5	81605 эрүүл мэндийг дэмжих	2,303.1	2,302.8	300	

6	81801 үдийн цай хөтөлбөр	34,850.8	30,431.6	4,419.2	
7	81806 дотуур байрын үйлчилгээ	50,398.7	47,684.9	2,713.7	
8	81816 зөв монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	11,990.0	11,951.0	39.0	
9	81823 боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	4,506,000	4,506.0	0	
10	81834 боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө	476,270.2	441,702.8	34,567.4	
11	81835 сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа хангах	78,289.2	76,750.3	1,538.9	
12	81848 сурах бичгийн түрээс	1,645.8	1,645.8	0	
13	83601 нэмэлт олон улсын байгууллагаас олгосон	651.0	651.0	0	
НИЙТ		804,523.1	760,401.2	44,121.9	

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөөгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг “Миндүг Аудит” ХХК-ийн орлогч захирал /МНБ, аудитор/ Б.Бүзмаа аудиторын туслах Т.Цагаанбаяр нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг чанарын хяналтын менежер С.Энхтөр, Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Аудитын менежер Г.Даваа, тус газрын Дарга, Тэргүүлэх аудитор М.Нарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны 23/А-95 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна .

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт зардлын 645,569.9 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 6,455.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.1¹, 15.2.3²-т зардлын хэмнэсэн эсэхийг өмнөх оны гүйцэтгэлтэй харьцуулж үзэхэд уг зардлууд 17,119.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Тухайлбал: гэрэл цахилгааны зардал 1,653.9 мянга, цэвэр бохир ус 679.5 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардал 16,661.4 мянга, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардал 830.8 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Дээрх зардлууд өмнөх оноос нэмэгдсэн учир шалтгааныг авч үзвэл:

- Гэрэл цахилгааны зардал өмнөх оноос дунжаар 56 хувиар нэмэгдсэн нь 2021 онд ковидын улмаас сургалтын үйл ажиллагаа цахимаар явагдаж гэрэл цахилгаан, цэвэр бохир усны зардал бага гарч байсан бол тайланд онд үйл ажиллагаа хэвийн явагдсанаас зардал өссөн байна.
- Бараа үйлчилгээний бусад зардлууд дотор тээвэр шатахуун, шуудан холбоо, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйл, хангамжийн бараа материал зэрэг зардлуудыг нийлүүлэх төсвийн төлөвлөлт, зардлын ангилалд өөрчлөлт орсон, мөн бараа материалын үнэ урд оноос 2-3 дахин өссөн нь нөлөөлөл үзүүлсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим системд тайлант хугацаанд оруулбал зохих 146 мэдээллээс, хугацаандаа оруулсан 142 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон мэдээлэл 4, байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6³ дугаар зүйлийг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлэх үүрэгтэй албан тушаалтан мэдээллийг тогтоосон хугацаанд нь тогтмол мэдээлэх, хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн биелүүлж ажиллах зөвлөмж өгсөн.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь нь бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд асуудалгүй байна.

¹ Байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээг хэмнэх;

² сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх;

³ Шилэн дансны мэдээлэл

4.3 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.3.1 Завсрын аудитын талаар

Сүхбаатар аймгийн Халзан сумын ерөнхий боловсролын сургууль-д завсрын аудит хийгээгүй.

4.3.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 .Зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	2	651,285.2-	2	651,285.2-	100
Нийт дүн	2	651,285.2-	2	651,285.2-	100

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 20,822.0 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг цахим баримтаар бүртгээгүй, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт хангаагүй зөрчилд 2 зөвлөмж, 1 Албан шаардлага тогтоож хүргүүлэв.

5.1 Зөвлөмж

5.1.1 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим системд тайлант хугацаанд оруулбал зохих 146 мэдээллээс, хугацаандаа оруулсан 142 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон мэдээлэл 4, байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийг мөрдөөгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлэх үүрэгтэй албан тушаалтан мэдээллийг *Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-т заасан хугацаанд* хугацаанд нь тогтмол мэдээлэх, хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн биелүүлж ажиллах .

5.1.2 Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цалингийн зардлаас 304.7 мянган төгрөгөөр дутуу дүнгээр НДШ-н тайланг тайлагнаж баталгаажуулсан байна.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дүгээр зүйлийн 1.1-д “ хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх, харьяалалгүй хүн”, Нягтлан бодох бүртгэлийн

тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, “үнэн зөв байх”, “үнэн зөв байдал”, “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийг мөрдөж байгууллагын НБББББ стандартын дагуу бүртгэлд тусгах

5.2 Албан шаардлага

5.1 Цахим худалдан авалттай холбоотой асуудал

Нийт 31 Бэлтгэн нийлүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагатай холбоотой 20,517.3 мянган төгрөгийн худалдан авалт татварын цахим системд бүртгэгдээгүй, И баримтаар нотлогдохгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй, ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3.2-т “Бараа ажил үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно”, 17.6-д “Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй”, “эрх ба үүрэг”, “иж бүрэн байх” батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгсөн.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл												
Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/									
			Үүнээс		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бэлтгэн нийлүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагатай холбоотой худалдан авалт татварын цахим системд бүртгэгдээгүй, И баримтаар нотлогдохгүй байна.	1	20,517.3			1	20,517.3						
Нийгмийн даатгалд ажилтаны цалинг зөрүүтэй дүнгээр тайлагнасан	1	304.7						1	304.7			
Дүн	2	20,822.0			1	20,517.3			1	304.7		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/							
			Үүнээс		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд хугацаа хоцроож мэдээллэсэн	1	0							1	0
Дүн	3	20,822.0						1	20,517.3	304.7